

SECȚIA DE ȘTIINȚE
ALE VIEȚII
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

SECTION OF LIFE SCIENCES
OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.7007.06 ”*Determinarea schimbărilor mediului acvatic, evaluarea migrației și impactul poluanților, stabilirea legităților funcționării hidrobiocenozelor și prevenirea consecințelor nefaste asupra ecosistemelor*”, Prioritatea III. Mediul și schimbări climatice, conducătorul proiectului - dr. hab. ZUBCOV Elena, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției Științe ale Vieții din 15 decembrie 2022 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2022 - 20.80009.7007.06 ”*Determinarea schimbărilor mediului acvatic, evaluarea migrației și impactul poluanților, stabilirea legităților funcționării hidrobiocenozelor și prevenirea consecințelor nefaste asupra ecosistemelor*”, conducătorul proiectului dr. hab. ZUBCOV Elena, Institutul de Zoologie

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (30,0).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Foarte bine”.*

În urma realizării cercetărilor de teren și în laborator, cu utilizarea unei metodologii contemporane performante, au fost atinse în întregime atât obiectivele, cât și scopul final al cercetărilor. Pe parcursul anului:

- au fost realizate expediții complexe pe fluviul Nistru pe porțiunea Naslavcea-Vălcineț și pe râul Prut pe porțiunea Duruitoarea-Giurgiulești.
- a fost evaluată starea ecologică ale ecosistemelor acvatice și starea populațiilor ihtiofaunei în dependentă de proprietățile habitatelor și schimbărilor componente chimice și climatice. Caracteristicile principale analizate au fost biodiversitatea, efectivul biomasa, productivitatea fitoplanctonului, bacteriilor, nevertebratelor planctonice și bentonice.
- a fost evaluată calitatea apelor reieșind din proprietățile fizico-chimice.
- au fost implementate modelări in situ și în laborator privind acumularea și influența diferitor microelemente (metale, metaloizi) asupra organismelor acvatice (moluște, plante acvatice).

2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Foarte bine”:*

Rezultatele investigațiilor, cu un impact teoretico-practic determinant, au avut o largă oglindire în articole publicate în țară și peste hotare la diverse conferințe, congrese și în literatura de specialitate. În total la subiectele abordate au fost publicate peste 20 de lucrări.

- articole din alte reviste editate în străinătate – 3
- în reviste naționale de categoria B - 1;
- articole din alte reviste naționale - 1
- articole în lucrările conferințelor internaționale - 6
- în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe –7.
- lucrări științifico-metodice și didactice –1
- articole de popularizare a științei - 11

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Foarte bine”.*

- brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală - 2;
- contracte științifice de cercetare-dezvoltare - 4.
- organizarea atelierelor de lucru și a seminarelor – 6
- teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2022 - 1;
- participări la emisiuni TV/radio – 7

Pentru realizările sale echipa de lucru a fost premiată cu diplome de excelență și medalii. Două brevete au fost apreciate la Saloanele internaționale cu 4 medalii de aur și bronz. Unele rezultate sunt implementate în acvacultură și în procesul de învățământ universitar. Rezultatele cercetărilor servesc drept bază științifică pentru factorii de decizii din diferite domenii (cum sunt ministerul Mediului, Agriculturii, etc.), precum și sunt importante în procesul negocierilor din cadrul Comisiilor interguvernamentale Nistrene și Comisiei hidrotehnice pe Prut. Rezultatele cercetărilor au fost pe larg popularizate.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Foarte bine”.*

Pondereea tinerilor din 31 executanți ai proiectului este de circa 1/3. Însă doar 3 tineri sunt de bază (pe o unitate). Se atestă că nu toți tinerii se regăsesc în lista de autori ai publicațiilor științifice. Un singur tânăr are titlul de doctor, iar alt tânăr a obținut titlul de doctor anul acesta. Se recomandă implicarea mai activă a tineretului în realizarea obiectivelor proiectului.

Concluzii, recomandări

Recomandări:

- implicarea mai activă a tineretului în realizarea obiectivelor proiectului.

Concluzii:

Scopul și obiectivele declarate pentru anul 2022 au fost pe deplin realizate. Pe parcursul anului de către echipa de lucru au fost efectuate ample expediții pe fluviul Nistru și râul Prut, a fost analizat un număr foarte mare de probe de apă și au fost realizate sinteze cu privire la starea ecosistemelor acvatice ale fluviului Nistru și a râului Prut ca rezultat a expedițiilor întreprinse. Rezultatele cercetărilor au fost publicate într-un număr mare de articole, au fost prezentate la conferințe naționale și internaționale. De asemenea, a fost pe larg popularizată activitatea echipei de lucru și rezultatele cercetărilor la diferite emisiuni radio TV precum și prin articole în reviste și ziare. Echipa se deosebește prin obținerea unei serii mari de diplome de excelență și medalii. Colaborarea cu multe entități naționale și internaționale a rezultat în realizarea contractelor naționale și internaționale și, respectiv, în obținerea unei importante finanțări a cercetărilor. Continuitatea cercetărilor este reflectată prin pregătirea studenților și tinerilor cercetători la ciclurile I, II, III.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc